

03

Pożegnanie Dyrektora Wilda

06

Wakacje w mieście

12

Psi ratownicy

14

Testujemy autobusy

Jedziemy

Biuletyn Informacyjny Pracowników Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego we Wrocławiu

czerwiec 2016 nr

80

**Będzie więcej
moderusów**

czytaj więcej na s. 14

**Z czym zmierzili się
kierowcy i motorniczowie?**

czytaj więcej na s. 4-7

Szanowni Państwo,

nadeszło lato, a wraz z nim czas na zasłużony urlop. Oddajemy w Wasze ręce wakacyjne wydanie naszego biuletynu. Znajdziecie w nim kilka pomysłów na to, jak Wasze pociechy mogą ciekawie spędzić czas pomiędzy wyjazdami nad morze, czy w góry. O atrakcyjnych ofertach półkolonii we Wrocławiu przeczytacie na 8 i 9 stronie tego numeru.

Mamy też dla Was małą łamigłówkę. Na kolejnych stronach „Jedziemy” znajdziecie fragment testu teoretycznego i quizy, z którymi w tym roku zmierzli się uczestnicy Konkursu o Tytuł Najlepszego Kierowcy Autobusu i Motorniczego MPK Wrocław. Jak poszłyby Wam zmagania z pytaniami testowymi? Sprawdźcie!

W numerze także aktualności z życia firmy i kilka ciekawostek. Życzymy przyjemnej lektury!

Zespół Redakcyjny

Spis treści

- 3 Pożegnanie
- 4-7 Konkursowe emocje za nami
- 8-9 Wakacje 2016
- 10 Letnie zmiany w ruchu
- 11 Skody uwolnione
- 12 Pasjonaci - Psi ratownicy
- 13 Rodzinne dzieje z tramwajem w tle
- 14 Mówią o nas
- 15 Rozmaitości

Elektroniczna wersja „Jedziemy” jest dostępna w Intranecie

Zespół redakcyjny:

Leszek Markiewicz, Liliana Rabczyńska, Karolina Wojtowicz,
Tomasz Sielicki, Wojciech Majcher,
Agnieszka Korzeniowska, Klaudia Kordylas, Łukasz Łoboda, Rafał Pszczoliński.

W imieniu Zarządu i pracowników Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z o.o. we Wrocławiu pragniemy wyrazić słowa uznania i podziękowania Panu Patrykowi Wildowi za wieloletnią współpracę i towarzyszącą jej wyjątkową atmosferę zaangażowania, konsekwencji sumiennie wykonywanych obowiązków służbowych oraz osobisty wkład w rozwój Spółki i pozyskiwanie środków na nowe inwestycje.

W sposób szczególny chcemy podkreślić Pana profesjonalne podejście do trudnych, skomplikowanych zadań. Zawsze niezwykle ceniliśmy Pana zdecydowanie i pasję przy podejmowaniu i realizacji zawodowych przedsięwzięć. Wszystko co zrobił Pan dla rozwoju wrocławskiej komunikacji miejskiej na pewno nie zostanie zapomniane.

Życzymy Panu wiele siły, zdrowia i nieślabnącego zapału, niezbędnych by podejmować kolejne zawodowe wyzwania. Niech nowa praca będzie dla Pana źródłem osobistej satysfakcji i spełnienia. Raz jeszcze gorąco dziękujemy za owocną współpracę, życząc dalszych sukcesów i wszelkiej pomyślności.

Zapewniamy o naszej życzliwości i pozostajemy z wyrazami szacunku i uznania.

Zarząd i pracownicy MPK Wrocław

Szanowni Państwo, kończę pracę w MPK.

W związku z tym chciałbym wszystkim z Was – ale, co oczywiste, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników podległych mi pionów – bardzo serdecznie podziękować za ten okres życia zawodowego.

Niecałe siedem lat temu, kiedy zaczynałem pracę, była to zupełnie inna firma: mieliśmy tylko 27 niskopodłogowych tramwajów, kilkanaście typów autobusów, z których duża część była wysokopodłogowa. Żaden z naszych pojazdów nie miał klimatyzacji (pierwsze mercedesy w nią wyposażone były dopiero dostarczane). W wielu pojazdach były wciąż „dziurkujące” kasowniki, mandaty wypisywano ręcznie, a wyposażenie zaplecza autobusowego czy służb technicznych, jak pogotowie dźwigowe, pozostawiało wiele do życzenia.

Dziś mamy blisko 90 niskopodłogowych tramwajów, z tego 45 klimatyzowanych, a kolejne w zamówieniu. Wszystkie pojazdy autobusowe są niskopodłogowe, monitorowane, z nowoczesnymi systemami informacji pasażerskiej, a większość z nich (wliczając w to naszego podwykonawcę) ma klimatyzację. Jesteśmy zainformatyzowani, mamy nowoczesne zaplecze autobusowe, a pod względem efektywności, zarówno tej mierzonej liczbą zatrudnionych w stosunku do wykonywanych zadań, jak i kosztowej, jesteśmy liderem w kraju, a jednocześnie wynagradzamy naszych pracowników lepiej niż inne firmy przewozowe – poza przewoźnikami z Warszawy.

Na rozwój firmy i zakupy inwestycyjne pozyskaliśmy – samodzielnie lub wspólnie z miastem – blisko trzysta pięćdziesiąt milionów złotych z funduszy UE.

Tych zmian nie udałoby się wprowadzić bez Was. Współpraca z Państwem i jej efekty była dla mnie źródłem olbrzymiej satysfakcji.

Życzę Wam wielu sukcesów w dalszej transformacji i unowocześnianiu firmy.

W przypadku, gdyby potrzebowali Państwo jakichkolwiek informacji lub kontaktu (na przykład w sprawie zrealizowanych wspólnie projektów), będę dostępny pod adresem mailowym patrykwild@gmail.com, a także pod dotychczasowym numerem telefonu komórkowego.

Patryk Wild

Konkursowe emocje za nami!

Wiemy kto otrzymał tytuł Najlepszego Kierowcy Autobusu i Najlepszego Motorniczego MPK Wrocław. Żeby udowodnić swoje wysokie kwalifikacje, nasi kierujący najpierw napisali test wiedzy teoretycznej, a później zmierzili się z konkurencjami praktycznymi. Co spotkało ich w tym roku?

Przykładowe pytania z części ogólnej testu teoretycznego:

1. Wyprzedzanie jest dozwolone:

- a) na każdym skrzyżowaniu dróg w przypadku wyprzedzania pojazdu bez silnika;
- b) na zakręcie oznaczonym znakami ostrzegawczymi jezdni jednokierunkowej bez wyznaczonych pasów ruchu;
- c) z prawej strony bez wyznaczonych pasów ruchu na jezdni jednokierunkowej.

2. Zatrzymanie przy lewej krawędzi jezdni w obszarze zabudowanym dozwolone jest:

- a) na każdej jezdni jednokierunkowej;

b) na każdej jezdni dwukierunkowej;

c) na drodze jednokierunkowej.

3. Stan nietrzeźwości zachodzi, gdy zawartość alkoholu:

- a) we krwi wynosi od 0,2‰ do 0,5‰;
- b) we krwi przekracza 0,5‰;
- c) w 1 dm³ wydychanego powietrza wynosi powyżej 0,25 mg.

4. Jakie postępowanie jest najwłaściwsze z nieprzytomną, prawidłowo oddychającą kobietą, w wysokiej zaawansowanej ciąży:

- a) pozostawienie w pozycji zastanej, ponieważ przekraczając ją można doprowadzić do powstania urazów;

b) ułożenie na lewym boku (pozycja boczna bezpieczna) z udrożnionymi drogami oddechowymi;

c) po wezwaniu pomocy co minutę oceniać oddech.

5. Kierujący może wydać znaleziony przedmiot w pojeździe zwracającemu się po niego pasażerowi:

- a) każdorazowo, pod warunkiem, że pasażer wylegitymuje się dowodem osobistym;
- b) tylko, gdy dotyczy to przedmiotu o małej wartości;
- c) wyłącznie po wypełnieniu oświadczenia o odbiorze rzeczy w pojeździe.

Z czym zmierzyli się motorniczowie?

Dojazd do ściany tyłem, trafienie laserem jak najbliżej środka tarczy leżącej na trasie, pomoc nieprzytomnej kobiecie w zaawansowanej ciąży i udzielenie informacji Anglikowi, który chciał kupić bilet i dojechać do Dworca Głównego. To zadania przygotowane dla motorniczek. A na koniec drużynówka: quiz historyczny, ustawianie starych kasowników oraz jazda dwoma tramwajami połączonymi tańcuchem, tak aby go nie zerwać. Żeby było trudniej, jeden pojazd miał jechać do przodu, a drugi... do tyłu.

Quiz historyczny dla motorniczek

Pytanie 1

Proszę uporządkować zajezdnie chronologicznie według daty oddania ich do eksploatacji.

- I. Zajezdnia nr I przy ul. Kamiennej;
- II. Zajezdnia nr II przy ul. Stowiańskiej;
- III. Zajezdnia nr III przy ul. Ołbińskiej;
- IV. Zajezdnia nr VI przy ul. Z. Wróblewskiego;
- V. Zajezdnia nr VII przy ul. Grabiszyńskiej;
- VI. Dawna zajezdnia nr VIII przy ul. Krakowskiej.

Pytanie 2

W którym roku po raz pierwszy we Wrocławiu w roli motorniczki pojawiła się kobieta?

- a. w 1902 r.;
- b. w 1915 r.;
- c. w 1939 r.;
- d. w 1945 r.

Pytanie 3

W 1912 r. we Wrocławiu otwarto pierwszą linię trolejbusową w Europie środkowo-wschodniej. Dokąd prowadziła linia?

- a. do Psiego Pola;
- b. do Leśnicy;
- c. do Brochowa;
- d. do Kleciny.

Pytanie 4

Tramwaje we Wrocławiu wykorzystywano nie tylko do przewozu ludzi, ale również do transportu towarów. Jakich? Proszę wymienić przynajmniej dwa rodzaje.

Pytanie 5

Gdzie znajdowała się pierwsza elektrownia produkująca prąd do sieci trakcyjnej tramwajów?

- a. na pl. Rozjezdny;
- b. na pl. Legionów;
- c. na pl. Srebrnym;
- d. na pl. I. L. Pereca.

Pytanie 6

Dokąd wiodły tramwajowej linii podmiejskie? Proszę podać przynajmniej dwa kierunki.

Pytanie 7

W którym roku rozpoczął działalność miejski przewoźnik – przodek MPK Wrocław – firma Städtische Straßenbahn Breslau?

Pytanie 8

Proszę podać rok, w którym tramwaje pojawiły się na wrocławskim Rynku oraz kiedy z niego zniknęły.

Pytanie 9

Gdzie znajdowała się pierwsza zajezdnia tramwajów konnych we Wrocławiu?

- a. przy ul. Ziemowita;
- b. przy ul. Powstańców Śląskich;
- c. przy ul. M. Curie-Skłodowskiej;
- d. przy pl. Strzegomskim.

Pytanie 10

Dokąd zbudowano pierwszą po II wojnie światowej trasę tramwajową we Wrocławiu?

Kierowcy na start!

Parkowanie prostopadłe tyłem zakończone przebicciem balona w taki sposób, aby nie potrącić słupka, do którego go przymocowano oraz trafienie piłką z talerza, przymocowanego na zewnątrz pojazdu, do kosza wykonanego z ustawionych opon. W ten sposób sprawdzano ich technikę jazdy. A na pierwszej pomocy ratowanie dziecka zakrztuszonego cukierkiem. To tylko niektóre zadania, z którymi zmierzali się kierowcy.

Quiz historyczny dla kierowców

Pytanie 1

W latach 30. linie autobusowe były oznaczane literami. Przyjęto ogólną, choć z wyjątkami, zasadę, że litera oznaczająca linię była pierwszą literą dzielnicy lub miejscowości, do której prowadziła. Proszę przyporządkować linie do poszczególnych kierunków.

I. Linia B	a. Leśnica
II. Linia D	b. Oporów
III. Linia H	c. Psie Pole
IV. Linia L	d. Klecina
V. Linia K	e. Poświętne
VI. Linia O	f. Brochów

Pytanie 2

W 1948 r. planowano uruchomienie linii trolejbusowej łączącej Pilczyce z Leśnicą. Do tego celu sprowadzono nawet siedem używanych trolejbusów. Z jakiego miasta pochodziły?

- z Warszawy;
- z Wałbrzycha;
- z Gdyni;
- z Jeleniej Góry.

Pytanie 3

Jakiego koloru były pierwsze wrocławskie autobusy?

- oliwkowego;
- bordowego;
- granatowego;
- kremowego.

Pytanie 4

W którym roku uruchomiono regularną komunikację autobusową we Wrocławiu?

- w 1913 r.;
- w 1921 r.;
- w 1925 r.;
- w 1929 r.

Pytanie 5

Jakiej produkcji były autobusy Mavag, które wrocławskie MPK otrzymało w latach 50. XX w.?

- węgierskiej;
- radzieckiej;
- czeskosłowackiej;
- jugosłowiańskiej.

Pytanie 6

Gdzie znajdowała się pierwsza powojenna siedziba naszej firmy?

- na pl. Solnym 20;
- przy ul. Władysława Łokietka 9;
- w budynku administracyjnym zajezdni przy ul. Stowiańskiej 16;
- na Olbińskiej 25.

Pytanie 7

Ułóż poniższe modele autobusów w porządku chronologicznym, według rozpoczynania służby we wrocławskim MPK.

- Karosa 706 RTO;
- Ikarus 60;
- San H25B;
- Star N52;
- San HO1B.

Pytanie 8

Gdzie znajdowała się pierwsza zajezdnia autobusowa we Wrocławiu?

Pytanie 9

W którym roku otwarto zajezdnię przy ul. Obornickiej?

Pytanie 10

Na licencji jakiej firmy Jelczańskie Zakłady Samochodowe produkowały miejski autobus Jelcz 272 MEX, tzw. „ogórek”?

Wielki finał!

Wyniki klasyfikacji indywidualnej i drużynowej znasz już pewnie z intranetu lub strony www.mpk.wroc.pl.

Jest się jednak czym chwalić, więc przypominamy, że najlepszym kierowcą został Dariusz Dawidow. Zaraz za nim uplasował się Marcin Ignasiak, a trzecie miejsce zajął Daniel Stachowiak. Najlepszą kobietą-kierowcą została Halina Gutaj. Wśród motorniczek najlepsza okazała się Elżbieta Krawczyk! Świetnie spisali się także Dawid Ceglarek i Krzysztof Piaskowski, zdobywając kolejno drugi i trzeci wynik. Zwycięzcy klasyfikacji indywidualnych wygrali 3 500, 2 500 i 1 500 zł.

W rywalizacji drużynowej, wśród kierowców najlepszy okazał się zespół Marcina Ignasiaka, Dariusza Dawidowa, Dariusza Tyłskiego i Pawła Adamczyka. Wśród motorniczek w tej części konkursu zwyciężyła drużyna Oskara Waliłko, Adama Mulicy, Marcina Duszyńskiego i Łukasza Mękałskiego. Na członków zwycięskich drużyn czekały nagrody w wysokości 500 zł.

Organizatorzy konkursu przewidzieli też specjalną nagrodę, w wysokości 1 000 zł, dla Najlepszego Znanwcy Przepisów, którym został Marcin Ignasiak.

A jak wyglądała ocena poszczególnych konkurencji? Kto i w czym był najlepszy? Poznaj wyniki cząstkowe...

- I. Konkurencja niespodzianka (awarie – wyłapanie 5 na 6 usterek i nieprawidłowości w wyposażeniu pojazdu):
kierowcy – Dariusz Dawidow, 18 na 20 p.,
motorniczowie – Mateusz Niedziela, 18 na 20 p.
- II. Bezbłędne wycucie prędkości (jazda z zakrytym prędkościomierzem):
kierowcy – Dariusz Tyłski, Daniel Stachowiak, równo 30 km/h,
motorniczowie – Mateusz Niedziela, równo 25 km/h.
- III. Precyzyjny strzał do tarczy:
kierowcy – Paweł Szpaczek, 9/10 p.,
motorniczowie – Dawid Ceglarek, 10/10 p.
- III. Rekord toru - najszybszy czas przejazdu:
kierowcy – Paweł Szpaczek, 7:48 przy średniej 10:26,
motorniczowie – Grzegorz Dydacki, 7:28 przy średniej 8:28.
- IV. Bezbłędna obsługa pasażera:
kierowcy – Przemysław Warwas, 40/40 p.,
motorniczowie – Juliusz Nazarewski, 38/40 p.
- V. Pierwsza pomoc:
kierowcy – Dominik Domagała, 15.5/20 p.,
motorniczowie – Krzysztof Piaskowski 16/20 p.

Odpowiedzi

Test teoretyczny: 1 - a i b, 2 - c, 3 - b i c, 4 - b i c, 5 - c.

Quiz historyczny dla motorniczek: 1 - V, VI, III, I, II, IV, 2 - B, 3 - C, 4 - poczta, węgiel, gruz, materiały budowlane, artykuły spożywcze, 5 - A, 6 - Grabiszyn, Borek, Osobowice, Dąbie, Popowice, 7 - 1902 r., 8 - 1877 i 1978 r., 9 - C, 10 - do Pafawagu.

Quiz historyczny dla kierowców: 1 - I F, II A, III C, IV E, V D, 6 B, 2 - B, 3 - D, 4 - C, 5 - A, 6 - B, 7 - IV, II, V, I, III, 8 - ul. Krakowska, 9 - 1983, 10 - Karosa/Skoda.

Gratulujemy zwycięzcom i dziękujemy wszystkim uczestnikom za udział w konkursie!

W tym roku do współpracy w organizacji konkursu przyłączyły się firmy:

PESA Bydgoszcz S.A., Modertrans Poznań Sp. z o.o., Solaris Bus & Coach SA, SYSTeMEG Sp. z o.o., Voith Turbo sp. z o.o., Knorr Bremse Sp. z o.o., Zakład Elektroniczny SIMS sp. z o.o. i „AUTOCENTRUM,, Maziarz, Krawiec – Spółka Jawna

Wakacje w mieście. Jak ciekawie spędzić czas?

Program na wakacje 2016 we Wrocławiu przygotowało kilkadziesiąt ośrodków. Półkolonie i zajęcia dla dzieci i młodzieży szykują wrocławskie szkoły, domy i centra kultury, szkoły językowe. Sprawdź ofertę dla najmłodszych.

Półkolonie kulinarne w Akademii Młodego Kucharza

Inżynierska 49/U28

Już po raz kolejny Akademia Młodego Kucharza zaprasza dzieci w wieku 6-12 lat na 5-dniową przygodę kulinarną w czasie wakacji. Podczas półkolonii dzieci będą uczestniczyć w warsztatach kulinarnych, a także ciekawych i inspirujących zajęciach artystycznych. Po jednym turnusie wspólnej pracy i zabawy, dzieci z pewnością będą w stanie przygotować 5 smakowitych śniadań i 5 równie niezwykłych obiadów, zamieniając się w domu w prawdziwych szefów kuchni.

Harmonogram:

turnus 4: 18.07 – 22.07.2016,
turnus 5: 25.07 – 29.07.2016,
turnus 6: 01.08 – 05.08.2016,
turnus 7: 08.08 – 12.08.2016,
turnus 8: 22.08 – 26.08.2016.

Zgłoszenia telefonicznie pod numerem 728 328 503 lub e-mailem: kontakt@akademiamlodegokucharza.pl

Cena: 590 zł/5-dniowy turnus.

Wakacje z Technoludkiem

Duńska 9/budynek Delta

W trakcie trwania dwutygodniowych półkolonii dzieci zapoznają się z najmniejszymi robotami edukacyjnymi świata oraz zagłębiają się w tajniki programowania z Robotem Sphero.

Na dzieci czekać również będzie Akademia Żywienia oraz niespodzianki eksperymentalne w laboratorium. Ponadto wycieczki, warsztaty kreatywne, sportowe oraz spotkania coachingowe dla dzieci.

Harmonogram:

turnus 2 – 18-29.07.2016.

Rezerwacja miejsc: tomkowiak@technologpark.pl, tel. 71 798 56 03.

Cena: 850 zł/turnus, 500 zł/tydzień.

Półkolonie Jeździeckie na Partynicach

Wrocławski Tor Wyścigów Konnych Partynice

WTWK Partynice po raz kolejny organizuje półkolonie jeździeckie dla dzieci w wieku od 6 do 13 lat. W ofercie: 5 dni (od poniedziałku do piątku) w godzinach 8:00 - 16:00, śniadania i obiady (dwa dania + deser), jazda konna codziennie (40 min dziennie), woltyżerka, zajęcia z psami, zajęcia plastyczne, gry i zabawy plenerowe, gimnastyka, zajęcia z równowagi dla jeźdźców.

Harmonogram

turnus 4: 18.07 – 22.07,
turnus 5: 25.07 – 29.07,
turnus 6: 1.08 – 5.08,
turnus 8: 16.08 – 19.08 (w związku ze świętem 15.08, tylko 4 dni).

Zapisy od poniedziałku do piątku od 8:00 do 14:00: 71 333 45 17 lub 691 495 923.

Cena: 370 zł.

Półkolonie w Krzywym Kominie

CRZ Krzywy Komin, ul. Dubois 33-35a

Podczas każdego turnusu zapewniona jest opieka profesjonalnych opiekunów przez dziewięć godzin dziennie, fascynujące wycieczki, gry i zabawy na świeżym powietrzu, minimum siedem godzin dziennie kreatywnych warsztatów multidyscyplinarnych, woda, soki i ciepłe napoje, pełne wyżywienie (3 posiłki: śniadanie, obiad i podwieczorek).
WIEK: 6-13 lat, GODZINY: 7:30 – 16:30.

Harmonogram:

turnus 3: 01-05.08.2015 – Lato z rzemiosłem,
turnus 4: 08-12.08.2015 – Przygoda z teatrem.

Zapisy na stronie organizatora: www.krzywykomin.pl.

Cena: 490 zł za tydzień, przy zapisaniu rodzeństwa drugie dziecko 80 zł taniej.

Półkolonie dla dzieci z językiem angielskim

Akademia Angielskiego Olymp, ul. Powstańców Śl. 112/114

Akademia Angielskiego Olymp zaprasza wszystkie dzieci na półkolonie z językiem angielskim, organizowane w ramach letniej akademii angielskiego. W ofercie: 5 dni zabawy i nauki w przyjaznej atmosferze, 2 razy dziennie po 50 minut języka angielskiego, wyżywienie (drugie śniadanie, obiad jednodaniowy), codzienne wycieczki, opieka wykwalifikowanych lektorów, warsztaty plastyczne, materiały do zajęć, bilety wstępów, bilety komunikacji miejskiej.

Harmonogram:

turnus 4: 18.07-22.07, turnus 5: 25.07-29.07.

Zgłoszenia pod adresem e-mail: olymp@olymp-wroclaw.pl
oraz telefonicznie: 502 159 723, 71 360 42 53.

Cena: 420 zł za 5 dni (jeden turnus).

Wakacje w Muzeum Miejskim Wrocławia

Pałac Królewski, Muzeum Miejskie Wrocławia, ul. Kazimierza Wlk. 35

Pośród grafik Chagalla. Rysujemy marzenia senne - zwiedzanie wystawy grafik Marca Chagalla, rysowanie własnych marzeń sennych i wyobrażeń inspirowanych twórczością tego artysty; gry i zabawy plastyczne: kolorowanki, układanki etc.

Kieszonkowe dzieła sztuki. Tajniki polskich banknotów - zapoznanie się z historią banknotów, odkrycie ich artystycznych walorów oraz współczesnych zabezpieczeń przed fałszowaniem, uzupełnianie wzoru banknotu gotowymi elementami, gra w kalambury: „Zgadnij jaki to władca”, układanie wzorów banknotów z magnesów.

Zajęcia odbywają się **od wtorku do piątku** w godz. 10.00-14.00 w Pałacu Królewskim, dla grup zorganizowanych, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu i godziny zajęć z Działem Pedagogicznym pod numerem telefonu: 71 391 69 40 w. 113.

Czas trwania zajęć: ok. 75 minut.

Wakacje w modzie

Muzeum Narodowe we Wrocławiu, Pl. Powstańców Warszawy 5

Tegoroczny cykl wakacyjnych spotkań z dziećmi „Wakacje w Muzeum” pod tytułem „Wakacje w modzie” związany jest z wystawą *Modna i już! Moda w PRL*.

Godzinne **bezpłatne** spotkania przeznaczone są dla indywidualnych odbiorców.

Zajęcia będą odbywały się **w każdą środę i piątek o godzinie 12:00 i 14:00**, a także o 12:00 w niedziele 10 i 24 lipca oraz 7 i 21 sierpnia.

Zapisy telefoniczne pod nr tel. 71 372 51 48.

Więcej ofert i informacji znajdziesz na stronie internetowej: www.wroclaw.pl/go/wydarzenia/edukacja-i-rozwoj

Letnie zmiany w ruchu

Ruszył remont skrzyżowania ul. Borowskiej i Dyrekcyjnej. W efekcie przez najbliższe dwa miesiące czekają nas duże zmiany w organizacji ruchu. Jak w tym czasie poruszamy się po mieście?

Od 25 czerwca 2016 roku (sobota) wprowadzono zmiany tras linii tramwajowych 8, 9, 15, 31, 32 oraz linii autobusowej 122 i kursów linii nocnych. W dniach 25 i 26 czerwca 2016 roku, na czas budowania krańcówki na ulicy Borowskiej, tramwaje linii 31 i 32 zostały skierowane od Dworca Głównego PKP w obu kierunkach przez ulicę Małachowskiego i Pułaskiego do placu Wróblewskiego.

Po oddaniu do ruchu krańcówki (rozjazdu umożliwiającego przejazd tramwaju z jednego toru na drugi), od 27 czerwca 2016 roku (poniedziałek) trasa tramwajów linii 31 i 32 została skrócona do Dworca Autobusowego (przystanek zlokalizowany za skrzyżowaniem ulicy Borowskiej, Swobodnej i Suchej).

Zawieszono kursowanie linii 9 i 15. W ich miejsce została uruchomiona okresowa linia tramwajowa nr 79, która kursuje w obu kierunkach na trasie Poświętne – pl. Staszica - pl. Jana Pawła II – pl. Legionów – Dw. Główny PKP – pl. Dominikański – pl. Bema – Sepolno (połączenie linii 15 na trasie Poświętne – Dw. Główny PKP i linii 9 na trasie Dw. Główny PKP – Sepolno).

Dodatkowo zawieszono kursowanie "ósemki" na całej trasie przejazdu, z uwagi na planowane w okresie wakacyjnym usuwanie awarii MPWiK w rejonie skrzyżowania ul. Żmigrodzkiej z ul. Na Polance.

Obsługę komunikacyjną ulicy Ślężnej oraz Osiedla Gaj i Tarnogaj na czas prowadzonych prac zapewnią uruchomione dodatkowe specjalne linie autobusowe:

- 708 na trasie Dw. Główny PKP – Tarnogaj w obu kierunkach przez ulicę Borowską, Świeradowską i Morwową;

- 709 na trasie Dw. Główny PKP – Park Południowy w obu kierunkach przez ulicę Ślężną;

- 732 na trasie Dw. Główny PKP - Gaj w obu kierunkach przez ulicę Glinianą, Hubską, Bardzką.

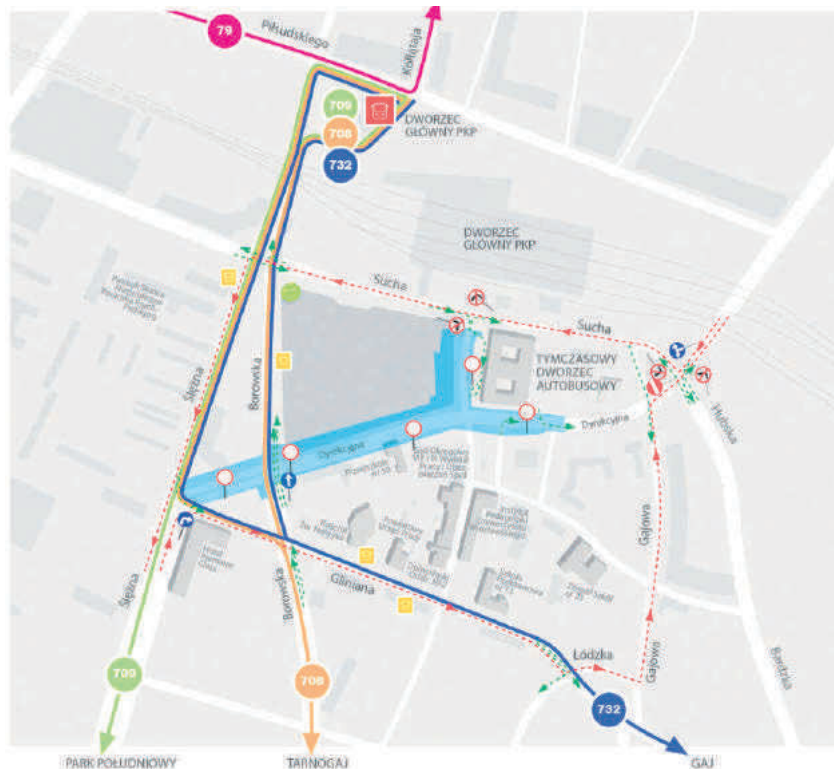
Autobusy linii zastępczych 709 i 732 będą kursowały w dni robocze w godzinach 6:00-18:00 z częstotliwością co 7,5 minuty, a w pozostałym okresie oraz w dni wolne od pracy z częstotliwością co 10 minut. Natomiast autobusy linii zastępczej 708 będą kursowały w dni robocze w godzinach 6:00-18:00 z częstotliwością co 15 minut, a w pozostałym okresie oraz w dni wolne od pracy z częstotliwością co 20 minut.

Autobusy linii zastępczych 708, 709 i 732 będą odjeżdżały z przystanku zlokalizowanego przy torowisku ulicy Peronowej przy skrzyżowaniu z ulicą Piłsudskiego i Kołtątaja. Pasażerowie, którzy skasowali bilet jednorazowy w tramwaju linii 31, 32 będą mogli kontynuować podróż autobusem linii 708 lub 732 i odwrotnie: pasażerowie, którzy skasowali bilet jednorazowy

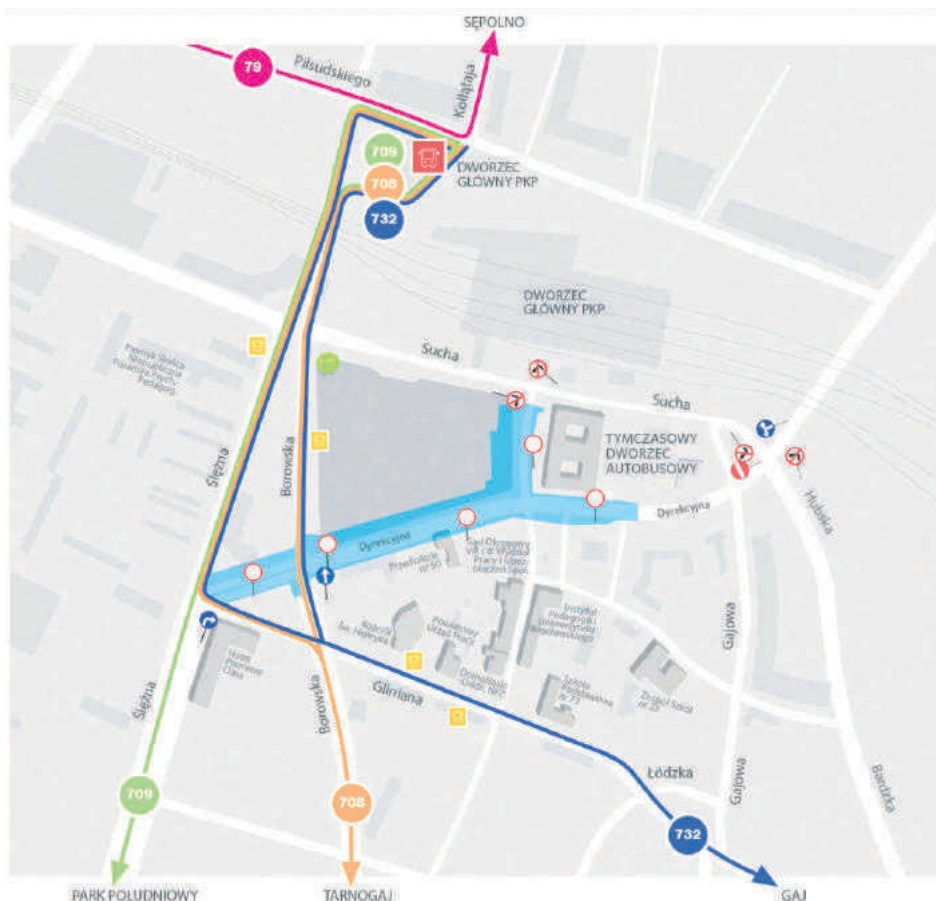
w autobusie linii 708 lub 732 będą mogli kontynuować podróż tramwajami linii 31 i 32.

Skasowany bilet będzie zachowywał ważność nie dłużej niż przez 70 minut. Pasażerowie, którzy skasowali bilet jednorazowy w tramwaju linii 79 będą mogli kontynuować podróż autobusem linii 708, 709 lub 732 i odwrotnie, pasażerowie, którzy skasowali bilet jednorazowy w autobusie linii 708, 709 lub 732 będą mogli kontynuować podróż tramwajem linii 79. Celem przypomnienia, bilety okresowe zakupione na daną linię podczas prowadzonych remontów zachowują ważność na stałej trasie przejazdu (sytuacja bez remontów i jakichkolwiek zmian w kursowaniu) oraz na trasie tymczasowej wprowadzonej z powodu remontu.

Dodatkowo bilety okresowe zakupione na linię 31 lub 32 będą upoważniały do podróżowania autobusami linii: K, 146, 708 pomiędzy przystankiem Gaj-pętla/Morwo-wa a Dworcem Głównym PKP oraz 732 na całej trasie przejazdu.

LEGENDA:	
	OBSZAR WYŁĄCZONY Z RUCHU (PLAC BUDOWY)
	TRASA OBJAZDU DRUGI KRAJOWEJ NR 93
	UTRZYMANIE KIERUNKU RUCHU
	PRZYSTANEK AUTOBUSOWY POZATOKOWY I KOŃCOWY
	PRZYSTANEK AUTOBUSOWY
	TRASA AUTOBUSU LINII 709
	TRASA AUTOBUSU LINII 708
	TRASA AUTOBUSU LINII 732
	TRASA TRAMWAJU LINII 79
	OZNAKOWANIE DROGOWE

Bilety okresowe zakupione na linię 8 dodatkowo będą upoważniały do podróżowania: tramwajami linii 0L, 0P na trasie Dworzec Nadodrze - pl. Staszica - pl. Jana Pawła II - pl. Legionów - Dw. Główny PKP; autobusami linii 125, 145, 325 na trasie Dw. Główny PKP - Tarnogaj; autobusami linii 708, 732 na całej trasie przejazdu.

W związku z zamknięciem ulicy Joannitów zostanie wprowadzona zmiana lokalizacji pętli autobusowej dla autobusów linii 122, które będą kończyły i rozpoczynały swoje kursy z przystanku na ulicy Ślężnej przy skrzyżowaniu z ulicą Skwerową (przystanek zlokalizowany około 150 metrów za skrzyżowaniem z ulicą Swobodną w kierunku południowym).

Po wybudowaniu przejazdu przez torowisko tramwajowe na skrzyżowaniu ulicy Ślężnej i Petruszewicza (prace potrwać kilka dni), pętla tymczasowa linii 122 zostanie przeniesiona na ulicę Petruszewicza.

Kursy nocne linii 241, 243, 245, 246, 247, 249, 251, 253, 255, 257 i 259 będą realizowane z pominięciem przystanków zlokalizowanych przy ulicy Suchoj.

Skody uwolnione

Będzie więcej kursów obsługiwanych tramwajami niskopodłogowymi i klimatyzowanymi. Centrum Unijnych Projektów Transportowych (CUPT) wyraziło zgodę na to, by MPK Wrocław mogło wykorzystywać poza godzinami szczytowymi tramwaje typu skoda 19 T na innych liniach, niż te, do których ten tabor został przypisany.

To oznacza, że poza godzinami szczytowymi tramwaje tego typu będą mogły wyjeżdżać regularnie również na inne linie. MPK opracowało właśnie nowe rozkłady jazdy uwzględniające te zmiany. Biorąc pod uwagę planowaną korektę przystanków na trasie Pilzycze – Leśnica, skody będą mogły pojechać między innymi w ten rejon miasta.

Do tej pory było to niemożliwe z uwagi na infrastrukturę, ale i na fakt, że tabor zakupiony w ramach unijnego projektu „Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu – Etap I”, zakładał przypisanie tego modelu tramwaju wyłącznie do linii 31, 32 i 33. Po pracy na tych liniach tabor zgodnie z warunkami projektu musiał zjeżdżać do zajezdni i nie mógł być na stałe wysyłany na inne linie.

– *Udało nam się przekonać CUPT, że intensywniejsze wykorzystanie skód 19 T zakupionych w ramach projektu unijnego nie naruszy trwałości tego projektu, czyli, że ta zmiana nie spowoduje zasadniczej modyfikacji warunków, które zostały określone w aplikacji, a dzięki którym Unia Europejska przyznała środki. W przypadku skód takim warunkiem dofinansowania było przypisanie ich do konkretnych nowych tras – wyjaśniał kilka tygodni temu Patryk Wild. Zobowiązaliśmy się oczywiście, że tramwaje tego typu będą nadal wysyłane na te linie, do których w ramach projektu były przypisane, a poza szczytem i w dni wolne dostępną nadwyżkę taboru będziemy kierować na pozostałe trasy.*

Przypomnijmy, że skody 19 T są klimatyzowane. To oznacza, że w wakacje zwiększy się dostępność kursów świadczonych pojazdami z klimatyzacją. Obecnie we Wrocławiu mamy 45 klimatyzowanych tramwajów.

Dobłą wiadomością mamy także dla mieszkańców Sępólna. CUPT zaaprobował również plany wydłużenia trasy linii 33 do samego Sępólna. Po przebudowie pętli na Sępólnie trasa tej linii wydłuży się o 1,35 km, dzięki czemu, zamiast do przystanku przy Stadionie Olimpijskim, tramwaje linii 33 dojadą do samego Sępólna.

Psi ratownicy

Na co dzień jest kierowcą autobusu. Po godzinach, wraz ze swoim psem Stefanem, ratuje ludziom życie. Anna Ząb i jej pupil są członkami Grupy Poszukiwawczo-Ratowniczej OSP w Siechnicach.

Od kiedy jest Pani wolontariuszem GPR OSP Siechnice i skąd pomysł, żeby do niej dołączyć?

Do GPR OSP Siechnice dołączyłam parę miesięcy temu. Kiedy w domu pojawił się niespodziewanie nowy szczeniak - Stefan. Skąd pomysł? Narodził się na spacerze. Pracuję, wychowuję dziecko, zmywam naczynia w domu... a może by w końcu zrobić coś dla siebie i jednocześnie dla innych? Skoro mam

Jakiego przeszkolenia wymaga ta praca od Pani i Stefana?

Każdy strażak-ratownik musi ukończyć kurs podstawowy strażaka OSP. Natomiast nasze psy zdają egzaminy Państwowej Straży Pożarnej. Przygotowanie psa do pierwszej certyfikacji trwa średnio około półtora roku. Wymaga regularnych, co najmniej cotygodniowych treningów, na których spotykamy się i ćwiczymy razem, oraz systematycznej

nie zapada w pamięć. Każda ma inny charakter i przebieg. Wyjątkiem mogą być jedynie zdarzenia masowe, jak np. katastrofa budowlana na terenie Międzynarodowych Targów Katowickich w 2006 r., które ze względu na skalę tragedii pozostawiają niezatarty ślad we wspomnieniach uczestniczących w nich ratowników. Na szczęście tego typu zdarzenia są niezmiernie rzadkie.

Na pewno akcje są często stresujące. Czy psy to okazują?

Psy wyjeżdżające do działań często są już podekscytowane - siedzą niespokojnie w swoich transporterach, ziają. Wiedzą, że czeka je praca, która w ich świecie zawsze kończy się nagrodą w postaci zabawy i przyjemnego kontaktu z ludźmi. Trzeba jednak zdać sobie sprawę z tego, że akcja ratownicza dla psa to nie tylko obciążenie fizyczne, ale przede wszystkim psychiczne. Psy ratownicze pracują na trudnym podłożu (gruzowisko), w trudnym terenie leśnym, w nocy, przy hałasie maszyn, samochodów i ludzi. Doświadczony przewodnik widzi kiedy jego podopieczny jest zestresowany i potrafi ocenić, jak długo może pracować. Po czym rozpoznajemy, że pies się zmęczył? Po tym, że z akcji wraca śpiąc głębokim snem.

Jak udaje się Pani połączyć obowiązki zawodowe z wolontariatem?

Przyznam szczerze - nie jest łatwo. Zwłaszcza, że praca zawodowa w MPK zobowiązuje. Częste pobudki o 2.30 czy 3 rano, do tego dziesięciogodzinna zmiana... Ale świadomość tego, że w domu mam wsparcie mojego dziesięcioletniego syna Filipa i partnera pomaga przetrwać takie ciężkie dni. Dom, pomoc synowi w szkole, jego zajęcia dodatkowe (pływanie na żaglach), gotowanie, sprzątanie, spacer z psami, a mamy ich razem trójkę (śmiech). Ale to ostatnie można już zaliczyć do formy relaksu. Czasem mam wrażenie, że brakuje mi doby. Każdy ma w domu swoje hobby, ale najważniejsze jest to, że wspieramy się wszyscy wzajemnie w swoich działaniach.

psa, który może pomagać, to czemu nie spróbować wykorzystać jego zdolności. Ja wyrwałam się w końcu na chwilę od obowiązków domowych, a Stefan ma radochę z czasu spędzonego razem na nauko-zabawie.

Jak przebiega akcja ratownicza?

To zależy od jej charakteru. Jeżeli poszukujemy osoby zaginionej, wówczas Państwowa Straż Pożarna na prośbę Policji wysyła nas w teren. Zbieramy się jak najszybciej w reżimie, pakujemy psy, sprzęt i ruszamy do celu. W przypadku wyjazdu do zawałonych budynków alarmowanie wygląda podobnie. W tym wypadku jesteśmy wysyłani na miejsce, zgodnie z procedurami działań ratowniczych na miejscu katastrof budowlanych. Teren taki sprawdzają niezależnie od siebie dwa psy poszukiwawczo-ratownicze. Jeśli psy nikogo nie znajdują, uznaje się, że w danym miejscu nie ma osób żywych uwięzionych pod gruzami.

pracy przewodnika z psem, każdego dnia. Rok wcześniej, szkoląc swojego pierwszego psa Saijo (Akitę Inu) zrobiłam kurs KPP, czyli Kwalifikowana Pierwsza Pomoc, uzyskując tytuł ratownika.

Czy każdy pies nadaje się do takiej pracy?

Nadają się do niej psy o mocnej, stabilnej psychice, które chętnie nawiązują kontakt socjalny z obcymi im osobami. Taki pies, w trakcie realnych działań, bez względu na stres i zmęczenie, musi z zapamiętaniem dotrzeć do źródła zapachu, jakie stanowi zupełnie obcy mu człowiek. Są oczywiście rasy naturalnie predestynowane do takiej pracy, np. golden retrievery czy labradory.

Czy jakaś akcja szczególnie utkwiła Pani w pamięci?

Jestem dopiero na stażu kandydackim, zatem nie uczestniczę jeszcze w działaniach ratowniczych. Ale z rozmów z bardziej doświadczonymi koleżankami i kolegami wnioskuję, że nie ma jednej akcji, która szczegól-

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej na temat psich ratowników, śledź profil MPK Wrocław na Facebooku.

Rodzinne dzieje z tramwajem w tle

Przeszukuje archiwa i biblioteki, dzwoni do parafii i urzędów. Często odwiedza Wrocław, z którego pochodzi i szuka informacji na temat swojej rodziny. Lecz tym razem pan Horst Petermann dotarł... do zajezdni tramwajowej nr I przy ul. Kamiennej. Po co? Wszystko zaczęło się od czarno-białej fotografii...

Na zdjęciu widać stary drewniany wagon typu Nowa Berolina – jeden z wielu, jakie jeździły po naszym mieście na początku XX w. To ten sam model, co znany wszystkim wrocławianom Jaś. Kto wie, może to nawet sam Jaś, ale o ponad wiek młodszy? Za korbą pręży się jak struna motorniczy, a przed wejściem stoi konduktor. Obaj mają długie płaszcze z błyszczącymi guzikami i czapki z numerami służbowymi. Konduktora można poznać po charakterystycznej torbie oraz przypiętym kasownikowi „szczypcach”.
– To mój dziadek – opowiada pan Petermann – Nazywał się Ernst Philipp i był konduktorem we Wrocławiu sto lat temu. Wiem też, że mieszkał przy ul. Swobodnej. Niestety mam o nim bardzo mało informacji. Może coś jeszcze znajdę – mówi.

Istotnie, we wrocławskiej książce adresowej z roku 1908 r. widnieje nazwisko Ernst Philipp, adres zamieszkania to Sadowastraße, a więc dzisiejsza ul. Swobodna, a jako zawód wpisano Straßenbahnschaffner, czyli konduktor tramwajowy.

W poszukiwaniu informacji o swoim dziadku Horst Petermann odwiedził zajezdnię nr I.

Teraz wiadomo o wiele więcej. Panowie pozują na tle wagonu należącego do miejskiej spółki Städtische Straßenbahn Breslau, z której zresztą wywodzi się nasze przedsiębiorstwo. W 1908 r. miasto posiadało tylko jedną zajezdnię tramwajową: obecną zajezdnię nr I „Gaj” przy ul. Kamiennej. Właśnie tam skierował swoje kroki pan Petermann. – *Chciałem*

odwiedzić miejsce pracy mojego dziadka – mówi.

Historia rodziny konduktora Ernsta Philippa jest jednak o wiele ciekawsza. Jego przodkowie pochodzili bowiem z Anglii, gdzie trudnili się zegarmistrzostwem.

Do Wrocławia przyjechali w XIX w. Niestety wiele dokumentów przepadło, dlatego trudno odtworzyć całe drzewo genealogiczne – *Udało mi się dotrzeć do aktu chrztu mojego dziadka z 1886 r. Obecnie szukam informacji na temat jego rodziców. Muszę dotrzeć do dawnych ksiąg parafialnych kościoła św. Elżbiety, gdzie został ochrzczony dziadek – wyjaśnia Petermann.*

Nie wiadomo także, jak przebiegała praca Ernsta Philippa w spółce tramwajowej. Przez wiele lat nie figuruje on już jako konduktor lecz jako robotnik. – *Czy został zwolniony, czy też po prostu zmienił pracę – nie wiadomo – opowiada Horst Petermann. – Pewne jest natomiast to, że w latach 30. ponownie zajmował się obsługą pasażerów w tramwajach wrocławskich – dodaje. Poszukiwania są*

żmudne, często bezowocne, ale cegiełka po cegiełce udaje się odtworzyć dawno zapomniane dzieje. – *Jestem emerytem, więc mogę na to poświęcić trochę czasu – kwituje pan Petermann.*

Historię tworzą ludzie. Za każdym z nich stoi jakaś opowieść – czasem bardziej, a czasem mniej znana. I pomyśleć, że wszystko zaczęło się od niewielkiego zdjęcia, znalezionej gdzieś w rodzinnych szpargałach. Kto wie, jakie skarby każdy z nas ma na strychu?

Tomasz Sielicki

Testujemy autobusy

18 metrów długości, 42 miejsca siedzące, 103 stojące, klimatyzacja przestrzeni pasażerskiej, to tylko niektóre z wielu cech autobusu Mercedes Conecto LF G, którego testowaliśmy przez dwa tygodnie, zaczynając od 9 czerwca.

Jest to pojazd przegubowy napędzany silnikiem spełniającym najbardziej rygorystyczne normy emisji spalin - EURO VI. Wyposażony w elektroniczny system informacji pasażerskiej oraz miękko tapicerowane siedzenia.

Zaprosiliśmy naszych pasażerów do dzielenia się z nami na facebooku opiniami na temat tych autobusów.

Przyłączyliśmy się także do testów dwóch autobusów marki Volvo 7900 Electric. Są to pojazdy w pełni elektryczne, dwuosiove i niskopodłogowe. Pasażerowie mogą przejechać się nimi bez biletów, na specjalnej linii pokazowej A1, kursującej od 30 czerwca do 9 lipca, w godzinach od 8.00 do 22.00, na trasie od Uniwersytetu do bramy II Volvo, m.in. przez pl. Bema, pl. Grunwaldzki, park Szczytnicki i Sępólno. Volvo 7900 Electric mają 10,7 metrów długości i mogą pomieścić do 86 pasażerów. Są to pojazdy w około w 80% bardziej wydajne energetycznie od porównywalnych autobusów z silnikiem diesla. Wyposażono je w akumulatory litowo-jonowe, które ładują się przy każdym hamowaniu oraz dzięki źródłom zasilania dostępnym na przystankach końcowych. Ładowanie trwa od trzech do sześciu minut. Autobus jest przeznaczony do jazdy na trasach o długości 10-20 km.

W aktualnych planach zakupów MPK Wrocław nie ma autobusów elektrycznych, ale jesteśmy zainteresowani nowoczesnymi technologiami i nowinkami na rynku, dlatego z chęcią przyłączyliśmy się do współpracy z Volvo przy organizacji tych testów.

Będzie więcej moderusów

MPK Wrocław skorzysta z prawa opcji i zakupi jeszcze w tym roku kolejne tramwaje marki Moderus Beta.

Spółka dzięki dokapitalizowaniu Gminy Wrocław będzie mogła zakupić w tym roku trzy pojazdy, ale nadal pozostaje możliwość nabycia w ramach opcji kolejnych 13 sztuk modelu tej marki do końca 2017 roku.

Zamówione właśnie pojazdy pojawią się we Wrocławiu na początku przyszłego roku (1. - koniec stycznia, 2. - koniec lutego i 3. - koniec marca).

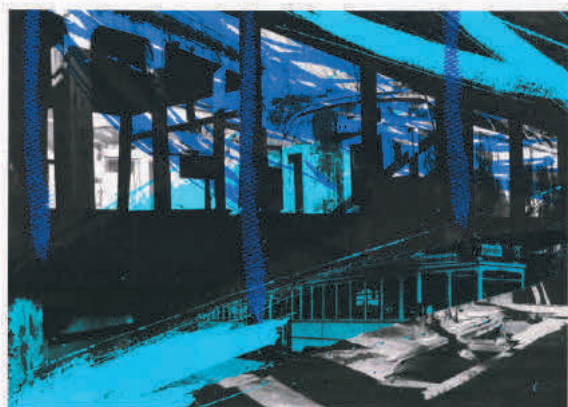
W ramach nowej perspektywy unijnej MPK Wrocław planuje w sumie zakup 56 pojazdów do końca 2020 roku. Projekt ten znajduje się już na liście podstawowej projektów starających się o unijne środki. Jest to postępowanie bezkonkursowe, co oznacza, że właściwie złożona aplikacja będzie gwarancją przyznania środków na zakupy taboru. Plan jest taki, aby MPK skorzystało z prawa opcji, zagwarantowanego umową z poznańskim Modertransem (przewidującego w sumie 16 sztuk za cenę pierwszych ośmiu zakupionych). Na resztę planowanych do zakupu pojazdów spółka ogłosi kolejny przetarg.

MPK w oczach artystów

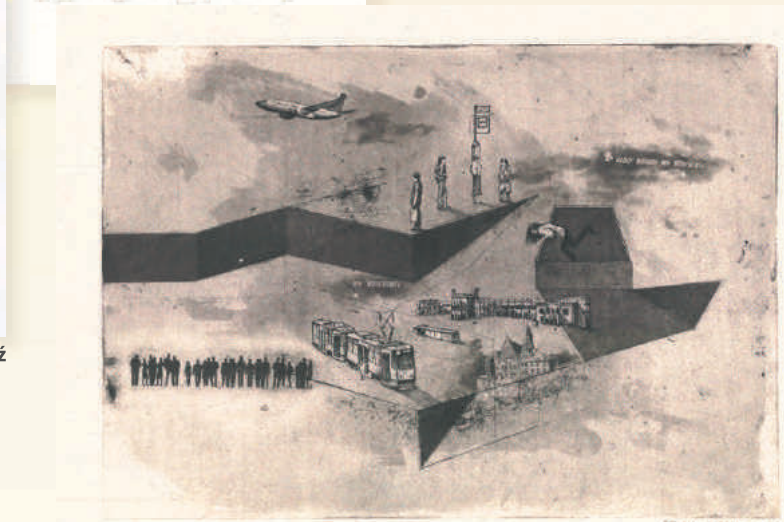
W poprzednim numerze „Jedziemy” pisaliśmy o pracach inspirowanych ruchem i pojazdami komunikacji miejskiej, tworzonymi przez studentów z Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Grafiki są już gotowe! Ich reprodukcje można było oglądać w czerwcu w naszych tramwajach i autobusach. Jeśli nie mieliście okazji ich zobaczyć, nic straconego! Specjalnie dla Was prezentujemy wybrane prace.

Marta Pietrzak

Anna Kodź

Mariusz Gorzelak

Sabina Sokół

Anna Puzoń

Z CENTRALI RUCHU

ROZWIĄZANE

- Wymieniono rozjazd ze zwrótnicą na **ul. K. Wielkiego – Mikołaja**.
- Przywrócono działanie ITS-u na skrzyżowaniu **ul. Piłsudskiego/Stawowa**.

CZEKAJĄCE NA ROZWIĄZANIE

- Wydzielenie torowiska na **ul. Jedności Narodowej**.
- Koordynacja świateł i wdrożenie priorytetu dla tramwajów na **ul. Powstańców Śl.** (skrzyżowanie z ul. Wielką, Szczęśliwą).
- Fizyczne wydzielenie torowiska na **ul. Wróblewskiego/ Wystawowa** (separatory).
- Trwa remont peronów na trasie do **Leśnicy** – umożliwi to przejazd dla pisy.

Chciałbyś podzielić się ciekawą historią?

Odezwij się, opiszemy ją razem!

Zadzwoń lub napisz do mnie
Klaudia Kordylas
(redaguję biuletyn "Jedziemy")

mail: k.kordylas@mpk.wroc.pl
tel.: 515 750 272

Zapraszam do współpracy!

